

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ก่อนสมัยสงครามโลกครั้งที่สอง การพยาบาลเป็นการจัดสิ่งแวดล้อมและตัวผู้ป่วยให้สะอาด ปลอดภัย และสุขสบายทั้งทางร่างกายและจิตใจ เป็นการมุ่งฝึกทักษะการพยาบาลหรือเน้นที่ศิลปะของการพยาบาล ต่อมา ในสมัยสงครามโลกครั้งที่สอง มีความเจริญทางวิทยาการและเทคโนโลยีใหม่ ๆ โดยเฉพาะความเจริญของวิทยาการทางด้านทางการแพทย์ ทำให้พยาบาลต้องศึกษาความรู้ในศาสตร์สาขาต่าง ๆ มากยิ่งขึ้น เพื่อให้มีความรู้กว้างขวาง และทันต่อความก้าวหน้าทางวิชาการของวิชาสหสาขาอื่น ๆ การจัดการศึกษาสำหรับพยาบาลจึงแตกต่างไปจากเดิมซึ่งเป็นการศึกษาที่มีเฉพาะภายในโรงพยาบาลเท่านั้น อีกทั้งยังได้เกิดระบบการศึกษาระดับปริญญาตรีในสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา คือ มหาวิทยาลัย และในปัจจุบันการพยาบาลได้มีพัฒนาการก้าวหน้ามาถึงระดับที่มีทฤษฎีการพยาบาลเกิดขึ้น ซึ่งเป็นเนื้อหาริชาการ (Body of knowledge) หรือแก่นความรู้ ซึ่งเป็นผลมาจากการวิจัย ซึ่งถือได้ว่าการพยาบาลเป็นศาสตร์สาขาหนึ่ง เรียกว่าพยาบาลศาสตร์ (Nursing Science)

เนื่องจากวิชาสหพยาบาลเป็นวิชาที่มีการปฏิบัติเป็นแกนกลาง (Practice-oriented discipline) ดังนั้นการศึกษาพยาบาลจึงเป็นการเตรียมพยาบาลที่มีความสามารถทั้งในด้านวิชาการตามลักษณะของวิชาชีพ และต้องมีความสามารถในการปฏิบัติการพยาบาลด้วย การเรียนการสอนจึงประกอบไปด้วย 2 ส่วนสำคัญคือ ภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติ ซึ่งต้องสัมพันธ์สอดคล้องและประสมประสานกันไป และเป็นที่ยอมรับกันในวิชาสหพยาบาลตั้งแต่เริ่มมีการศึกษาพยาบาลในยุคของมิสไนติง เกลว่าผู้ที่จะเป็นพยาบาลได้จะต้องได้รับการฝึกหัดในโรงพยาบาล การสอนจะต้องตระหนักถึงความสัมพันธ์ระหว่างภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติด้วย ในปัจจุบันก็ยังยึดถือว่า การศึกษาภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติต้องมีความสัมพันธ์เช่นกัน นอกจากนี้ยังเน้นว่าการศึกษาภาคปฏิบัติสามารถช่วยให้นักศึกษานำความรู้ภาคทฤษฎีไปใช้ในสภาพที่เป็นจริง เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างแท้จริง (จินตนา บุญพันธุ์

2527 : 20) ดังนั้นการที่พยาบาลจะสามารถทำการพยาบาลได้อย่างมีประสิทธิภาพ หรือให้การพยาบาลที่สมบูรณ์แบบ (Comprehensive Nursing Care) ซึ่งเป็นการพยาบาลที่ตอบสนองความต้องการของผู้ป่วยทั้งทางร่างกาย จิตใจ และอารมณ์ได้นั้นพยาบาลจะต้องมีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาทางทฤษฎี และมีความชำนาญในการปฏิบัติด้วยเช่นกัน ซึ่งดัชนีตัวสำคัญที่บ่งชี้ว่าพยาบาลมีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติการพยาบาลมากน้อยเพียงใด ก็คือผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนพยาบาล เพราะผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนบอกให้ทราบว่านักศึกษาพยาบาลมีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถนำความรู้นั้นไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติการพยาบาลได้ดีเพียงใด

การที่จะได้พยาบาลที่มีความรู้ และสามารถปฏิบัติการพยาบาลได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้นจะต้อง เริ่มต้นตั้งแต่การคัดเลือกนักเรียนเข้าศึกษา แม้สถาบันการศึกษาพยาบาลในประเทศไทยจะตระหนักถึงความสำคัญในจุดนี้ แต่การศึกษาวิสัยถึงการประสบความสำเร็จในการศึกษา ของนักศึกษาพยาบาลยังมีอยู่น้อยมาก และการคัดเลือกนักเรียนเท่าที่กระทำอยู่ในปัจจุบันมักมุ่งวัดด้านเนื้อหาวิชา เป็นส่วนใหญ่ ผู้วิจัยในฐานะที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาพยาบาล ได้ตระหนักถึงความสำคัญ และความจำเป็นในการที่จะศึกษาว่ามีตัวแปรใดบ้างที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาพยาบาล และมีตัวทำนายใดบ้างที่สามารถทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาพยาบาลได้ดีที่สุด

การศึกษาถึงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นเรื่องที่ได้รับความสนใจอย่างมากในวงการการศึกษา เพราะเป็นการค้นคว้าหาความรู้เพื่อที่จะตอบปัญหาเกี่ยวกับความสำเร็จ และความล้มเหลวในการเรียน ความรู้ที่ได้รับสามารถประยุกต์ใช้เพื่อให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงสุดได้ ในระยะแรก ๆ นักวิจัยการศึกษาได้ศึกษาถึงอิทธิพลที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอันเนื่องมาจากองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับเขาวนปัญญา เช่น ความถนัดทางด้านภาษา ศำนวณ การใช้เหตุผล เป็นต้น แต่ในระยะหลัง ๆ ได้มุ่งศึกษาองค์ประกอบอื่น ๆ ที่ไม่เกี่ยวข้องกับเขาวนปัญญา อาทิเช่น การปรับตัว สภาพแวดล้อมทางบ้าน ทางโรงเรียน ความสนใจ การยอมรับ ทศนคติต่อสถาบัน เป็นต้น สำหรับการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้คัดเลือกตัวแปรมาศึกษา 3 ด้าน คือ ตัวแปรด้านนักศึกษา ตัวแปรด้านภูมิหลังทางเศรษฐกิจและสังคม และตัวแปรด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการศึกษา โดยมีเหตุผลสนับสนุนการเลือกตัวแปรที่ศึกษา ดังนี้คือ

ตัวแปรต้น นักศึกษา

จากงานวิจัยของเลย์แมน (Layman 1967 : 1139 - 1141) ซึ่งทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาพลศึกษาชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 ของมหาวิทยาลัยแห่งรัฐนิวยอร์ก ผลการวิจัยสรุปได้ว่าตัวทำนายที่ดีที่สุดในการทำนายผลการเรียนในชั้นปีที่ 1 คือ คะแนนเฉลี่ยในโรงเรียนมัธยมศึกษา แต่ตัวทำนายที่ดีที่สุดในการทำนายผลการเรียนในชั้นปีที่ 2 คือ คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในชั้นปีที่ 1 และงานวิจัยของ ประโยชน์ คุปต์กาญจนากุล (2525 : 102 - 109) ซึ่งศึกษารูปแบบการเรียนของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ผลการวิจัยพบว่านิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกันมีรูปแบบการเรียนแตกต่างกัน นอกจากนี้ ลูมาลี อัศวศักดิ์สกุล (2524 : 71 - 73) ได้ทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาพยาบาลโดยใช้คะแนนสอบคัดเลือกเข้าศึกษา ทำคะแนนต่อวิชาชีพพยาบาล และบุคลิกภาพ ได้ข้อค้นพบว่า กลุ่มตัวทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่มีนัยสำคัญ ($P < .05$) ได้แก่ คะแนนสอบคัดเลือกเข้าศึกษา คะแนนบุคลิกภาพลักษณะความอดทน และคะแนนบุคลิกภาพลักษณะการมีอำนาจเหนือผู้อื่น แต่ทำคะแนนต่อวิชาชีพพยาบาลไม่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งแตกต่างจากงานวิจัยของกองงานวิทยาลัยพยาบาล (2527 : 74) ที่พบว่าความคิดเห็นเกี่ยวกับวิชาชีพการพยาบาลด้านลักษณะงานในวิชาชีพพยาบาลมีความสัมพันธ์ทางบวกกับคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาพยาบาลในชั้นปีที่ 2 ($P < .01$)

จากเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยจึงนำเอาตัวแปรต้นนักศึกษามาทำการศึกษาดูว่ามีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาพยาบาลหรือไม่ โดยตัวแปรต้นนี้ประกอบด้วยพื้นฐานความรู้เดิม หรือคะแนนเฉลี่ยของการเรียนพยาบาลในปีการศึกษาที่ผ่านมา (หมายเหตุ : นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1 ไม่มีตัวแปรต้นนี้ จึงไม่ได้นำมาวิเคราะห์) รูปแบบการเรียน บุคลิกภาพ และทำคะแนนต่อวิชาชีพพยาบาล

ตัวแปรต้นภูมิหลังทางเศรษฐกิจและสังคม

สัมพันธ์ พันธุ์พุกษ์ (2520 : ง - จ) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวประกอบด้านเพศ อายุ อาชีพบิดามารดา ภูมิสำเนา คะแนนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 และอันดับการเลือกกับการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษามหาวิทยาลัยภูมิภาคโดยเปรียบเทียบกับมหาวิทยาลัย

เชียงใหม่กับมหาวิทยาลัยขอนแก่น พบว่าอาชีพอดามารดาเป็นตัวประกอบหนึ่งที่มีความสัมพันธ์กับลักษณะของการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาบางคณะในแต่ละมหาวิทยาลัย และคลาร์ก (Kemeth B. Clark 1967 : 120 อ้างถึงในพรทิพย์ ถาวรจักร 2525 : 9) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ของบิดามารดา กับภาวะการศึกษาของบุตรหลานชาวอเมริกันนิโกร พบว่าระดับการศึกษาของบิดามารดามีความสัมพันธ์โดยตรงกับความสำเร็จ หรือความล้มเหลวในการศึกษาของบุตรหลาน นอกจากนี้ กฤษณีย์ อุทุมพร (2527 : 45) ได้ศึกษาถึงองค์ประกอบที่สัมพันธ์กับสัมฤทธิ์ผลทางการศึกษาของนิสิตมหาวิทยาลัยศิลปากรชั้นมัธยมศึกษา พบว่าตัวแปรองค์ประกอบด้านสถานการณ์ส่วนตัวที่มีความสัมพันธ์กับสัมฤทธิ์ผลทางการศึกษาอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 คือ อายุ อาชีพและการทำงาน รายได้ และรายจ่าย

จากผลการวิจัยดังกล่าวผู้วิจัยจึงได้นำเอาตัวแปรด้านภูมิหลังทางเศรษฐกิจและสังคมศึกษาในการวิจัยครั้งนี้ โดยตัวแปรด้านนี้ประกอบด้วยตัวแปรย่อย คือ ระดับการศึกษาของบิดา ระดับการศึกษาของมารดา อาชีพของบิดา อาชีพของมารดา และค่าใช้จ่ายที่นักศึกษาได้รับในแต่ละเดือน

ตัวแปรด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการศึกษาศึกษา

ซินอทท์ เลห์ เดนนิส (Jeanotte, Leigh Dennis 1981 : 1508-A) ได้ศึกษาองค์ประกอบที่ทำให้ให้นักศึกษาอินเดียอเมริกันออกจากมหาวิทยาลัยกลางคืน หรือประสบความสำเร็จในการศึกษา ผลการวิจัยพบว่าบริการที่นักศึกษาได้รับจากมหาวิทยาลัยและความพึงพอใจของนักศึกษาต่อบริการที่มหาวิทยาลัยจัดให้ เป็นองค์ประกอบที่ทำให้ประสบความสำเร็จในการเรียน ($P < .05$) ซึ่งแตกต่างจากงานวิจัยของกองงานวิทยาลัยพยาบาล (2527 : 76) ที่ศึกษาถึงความพึงพอใจของนักศึกษาพยาบาล 5 ด้าน คือ ด้านการจัดหลักสูตร การเรียน การสอนภาคทฤษฎี การเรียนการสอนภาคปฏิบัติ การบริหารการศึกษา และระเบียบวินัย และการปฏิบัติทั่วไป ผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจโดยส่วนรวมทุกด้าน และในรายด้าน ไม่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาพยาบาลในปีที่ 1 และปีที่ 2 ($P < .01$)

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยนำเอาความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการศึกษามา เป็นตัวแปรด้านหนึ่งโดยแบ่งเป็นตัวแปรย่อย 4 ด้าน คือ การจัดหลักสูตร การเรียนการสอน บริการการศึกษาและสวัสดิการ และระเบียบวินัยและข้อปฏิบัติทั่วไป

จากงานวิจัยที่กล่าวมาทั้งหมดข้างต้น ผลที่ได้จากการวิจัยมีทั้งสอดคล้องและแตกต่างกัน ผู้วิจัยมีความสนใจในตัวแปรทั้ง 3 ด้านมาศึกษาว่าตัวแปรเหล่านั้นมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาพยาบาลทั้งในชั้นปีที่ 1 ปีที่ 2 ปีที่ 3 และปีที่ 4 หรือไม่และมีความสัมพันธ์กันอย่างไร โดยเลือกศึกษาจากนักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ สังกัดทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐ ซึ่งเป็นการศึกษาระดับปริญญาตรี การที่เลือกศึกษาที่สถาบันแห่งนี้เนื่องจากมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์เป็นมหาวิทยาลัยแห่งเดียวของภาคใต้ และเป็นมหาวิทยาลัยปิดที่จัดตั้งขึ้นล่าสุด คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ จึงเป็นสถานศึกษาซึ่งทำหน้าที่ผลิตพยาบาลระดับปริญญาตรีในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐที่ยังใหม่ และยังต้องการการศึกษาวิจัยอีกมาก เพื่อที่จะนำไปปรับปรุงด้านต่าง ๆ เช่น การบริหารงาน การจัดการเรียนการสอน และการคัดเลือกนักศึกษา เพื่อให้การผลิตบัณฑิตเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพอันจะส่งผลถึงการได้มาซึ่งพยาบาลที่มีคุณภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของตัวแปรด้านนักศึกษา ตัวแปรด้านภูมิหลังทางเศรษฐกิจและสังคม และตัวแปรด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการศึกษากับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1 ปีที่ 2 ปีที่ 3 และปีที่ 4
2. เพื่อหาสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างตัวแปรที่ศึกษากับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาพยาบาลในแต่ละชั้นปี
3. เพื่อสร้างสมการทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาพยาบาลในแต่ละชั้นปี โดยตัวแปรที่ศึกษา
4. เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความสำคัญของตัวแปรที่มีส่วนร่วมในการทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาพยาบาลแต่ละชั้นปี

สัมมนาดูงานของการวิจัย

เนื่องจากการศึกษาถึงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นเรื่องที่ละเอียดอ่อน และซับซ้อนมากเพราะเป็นผลมาจากตัวแปรต่าง ๆ หลายประการดังที่ อนาสตาซี (Anastasi 1961 : 142) ได้กล่าวไว้ว่า "ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความสัมพันธ์กับองค์ประกอบด้านเขาวนปัญญา และไม่ใช้เขาวนปัญญา อันได้แก่ ด้านเศรษฐกิจ สังคม การรู้จัก และองค์ประกอบที่ไม่ใช่เขาวนปัญญาต่างอื่น ๆ" และผลจากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดังกล่าวไว้ในความเป็นมา และความสำคัญของปัญหา ผู้วิจัยจึงตั้งสมมติฐานในการวิจัยครั้งนี้ว่า

1. ตัวแปรต้นนักศึกษา ซึ่งประกอบด้วยพื้นฐานความรู้เดิม รูปแบบการเรียนทัศนคติต่อวิชาชีวพยาบาล และบุคลิกภาพ น่าจะมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาพยาบาล
2. ตัวแปรต้นภูมิหลังทางเศรษฐกิจและสังคม ซึ่งประกอบด้วย ระดับการศึกษาของบิดา ระดับการศึกษาของมารดา อาชีพบิดา อาชีพมารดา และค่าใช้จ่ายที่นักศึกษาได้รับในแต่ละเดือน น่าจะมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาพยาบาล
3. ตัวแปรต้นความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการคัดการศึกษา ซึ่งประกอบด้วยความคิดเห็นต่อการจัดหลักสูตร การเรียนการสอน การบริการการศึกษาและสวัสดิการ และระเบียบวินัยและข้อปฏิบัติทั่วไป น่าจะมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาพยาบาล
4. ตัวแปรทั้ง 3 ด้านร่วมกันทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาพยาบาลในแต่ละชั้นปีได้อย่างมีนัยสำคัญ

ขอบเขตของการวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้ศึกษาจากนักศึกษาพยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ที่ลงทะเบียนเรียนในภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2528

2. ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น (Independent Variables) หรือตัวทำนาย มี 37 ตัวแปร ดังนี้คือ

2.1 ตัวแปรด้านนักศึกษา

- พื้นฐานความรู้เดิม : คะแนนเฉลี่ยของการเรียนพยาบาลในปีการศึกษาที่ผ่านมา
- รูปแบบการเรียนมี 6 แบบ คือ
  - แบบอิสระ
  - แบบหลักเลี้ยง
  - แบบร่วมมือ
  - แบบพึ่งพา
  - แบบแข่งขัน
  - แบบมีส่วนร่วม
- หักันคดีต่อวิชาพยาบาล แบ่งเป็น 3 ด้าน คือ
  - ลักษณะของวิชาพยาบาล
  - ลักษณะของการปฏิบัติการพยาบาล
  - ลักษณะโดยทั่วไปของผู้ที่เป็นพยาบาลในปัจุบัน
- บุคลิกภาพ แบ่งเป็น 18 ลักษณะ คือ
  - การมีอำนาจเหนือผู้อื่น
  - ความสามารถที่จะบรรลุสถานภาพ
  - การชอบสังคม
  - การวางตนในสังคม
  - การยอมรับตนเอง
  - ความรู้สึกว่าตนเองมีความเป็นอยู่ดี
  - ความรับผิดชอบ
  - ความเจริญวิพากษ์สังคม
  - การควบคุมตนเอง

ความอดทน

การสร้างความประทับใจให้แก่ผู้อื่น

การวางตนตามเกณฑ์สังคม

สัมฤทธิ์ผลในสถานการณ์ที่ต้องตามผู้อื่น

สัมฤทธิ์ผลในสถานการณ์ที่ต้องพึ่งตนเอง

ประสิทธิภาพของสติปัญญา

การเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น

ความยืดหยุ่นได้

ความมีลักษณะของหญิง

2.2 ตัวแปรด้านภูมิหลังทาง เศรษฐกิจและสังคม

- อาชีพบิดา แบ่ง เป็น 3 ระดับคือ
คนงาน หรือกรรมกร
ช่างฝีมือ หรืออาชีพระดับกลาง
อาชีพระดับสูง
- อาชีพมารดา แบ่ง เป็น 3 ระดับคือ
คนงาน หรือกรรมกร
ช่างฝีมือ หรืออาชีพระดับกลาง
อาชีพระดับสูง
- ระดับการศึกษาของบิดา (จำนวนปีที่ศึกษาในโรงเรียน)
- ระดับการศึกษาของมารดา (จำนวนปีที่ศึกษาในโรงเรียน)
- ค่าใช้จ่ายที่นักศึกษาได้รับในแต่ละเดือน

2.3 ตัวแปรด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการศึกษา แบ่งเป็น

4 ด้านคือ

- การจัดหาหลักสูตร
- การเรียนการสอน
- การบริการการศึกษา และสวัสดิการ
- ระเบียบวินัย และข้อปฏิบัติทั่วไป

ตัวแปรตาม (Dependent Variable) หรือตัวเกณฑ์ คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หรือคะแนนเฉลี่ยประจำภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2528 ของนักศึกษาพยาบาลในแต่ละชั้นปี

ข้อตกลงเบื้องต้น

1. คำตอบที่ได้จากแบบสอบถาม และแบบวัดทั้งหมดในการวิจัยครั้งนี้เป็นความรู้สึกที่แท้จริง และตรงกับสภาพความเป็นจริงของผู้ตอบ
2. คะแนนเฉลี่ยของนักศึกษาสามารถใช้วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้จริง และมีความเชื่อถือได้

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความรู้ ความเข้าใจ และความสําเร็จทางการเรียน ซึ่งแสดงออกมาในรูปของคะแนนสอบทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในการวิจัยครั้งนี้ หมายถึง คะแนนเฉลี่ยประจำภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2528 ของนักศึกษาพยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ นครินทร์

2. นักศึกษาพยาบาล หมายถึง ผู้ที่มีพื้นฐานความรู้เดิมชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 และกำลังศึกษาอยู่ในหลักสูตรพยาบาลศาสตร์บัณฑิตของคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ นครินทร์ ในภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2528

3. รูปแบบการเรียน หมายถึง ลักษณะและวิธีการเรียนที่นักศึกษานิยมชมชอบ และปฏิบัติ ที่วัดโดยแบบวัดรูปแบบการเรียนของแอนโทนี กราส์ฮา และเชอร์ริล ไรซ์แมน ซึ่งแบ่งออกเป็น 6 แบบ คือ แบบอิสระ แบบหลีกเลี่ยง แบบร่วมมือ แบบพึ่งพา แบบแข่งขัน และแบบมีส่วนร่วม

4. หัตถ์คดีต่อวิชาพยาบาล หมายถึง ท่าที หรือความรู้สึกนึกคิดที่มีต่อวิชาพยาบาล ที่วัดได้จากแบบวัดหัตถ์คดีต่อวิชาพยาบาลที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ซึ่งแบ่งเป็น 3

ด้าน คือ ลักษณะของวิชาชีพพยาบาล ลักษณะของการปฏิบัติการพยาบาล และลักษณะโดยทั่วไปของผู้ที่เป็นพยาบาลในปัจจุบัน

5. บุคลิกภาพ หมายถึง ลักษณะต่าง ๆ ที่วัดด้วยแบบสำรวจบุคลิกภาพ ซี.พี.ไอ. ฉบับภาษาไทย ซึ่งแปลและเรียบเรียงโดย ศัพท์พล เรียบร้อยเจริญ จากเดอะแคลิฟอร์เนีย ไซโคโลจีกัล อินเวินทอรี (The California Psychological Inventory : C.P.I.) ของแฮร์ริสัน จี กัฟ (Harrison G. Gough) มีจำนวน 480 ข้อ แบ่งเป็น 18 ลักษณะ คือ การมีอำนาจเหนือผู้อื่น ความสามารถที่จะบรรลุสถานการณ์ภาพ การชอบสังคม การวางตนในสังคม การยอมรับตนเอง ความรู้ที่ตนเองมีความเป็นอยู่ดี ความรับผิดชอบ การเจริญวัยทางสังคม การควบคุมตนเอง ความอดทน การสร้างความประทับใจให้แก่ผู้อื่น การวางตนตามเกณฑ์ของสังคม สมฤทธิ์ผลในสถานการณ์ที่ต้องตามผู้อื่น สมฤทธิ์ผลในสถานการณ์ที่ต้องพึ่งตนเอง ประสิทธิภาพทางสติปัญญา การเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น ความยืดหยุ่นได้ และควมมีลักษณะหญิง

6. อาชีพของบิดา มารดา การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้แบ่งระดับอาชีพตามแนวของบุพพริณี คูยล์มิต (2510 : 21 - 22) ซึ่งแบ่งเป็น 3 ระดับ แต่ละระดับมีความหมายดังนี้

อาชีพระดับสูง (Professional Occupation) หมายถึง บุคคลที่จะต้องเรียนมากหรือได้รับการอบรมมากพิเศษ และต้องใช้ความรู้มากในการประกอบอาชีพ เช่น หมอ หมายความ สถาปนิก ครู วิศวกร ผู้จัดการห้างร้าน นักปกครอง เป็นต้น

ช่างฝีมือ หรืออาชีพระดับกลาง (Skilled Occupation) หมายถึง อาชีพที่ต้องฝึกฝนมากพอที่จะมีความรู้ และฝีมือในงาน คือต้องใช้มือและสมองควบคู่กัน เช่น

เลขาธุการ ช่างเสริมสวย ช่างพิมพ์ กลีกร ชาวประมง เป็นต้น

คนงาน หรือกรรมกร (Unskilled Occupation) หมายถึง อาชีพที่ต้องใช้แรงงาน ไม่ต้องอาศัยการเรียนมาก แต่เรียนรู้จากการกระทำ หรือประสบการณ์ที่ผ่านมา เช่น อาชีพขุดดิน ขายเป็น รับจ้างแบกของ เป็นต้น

ความไม่สมบูรณ์ของการวิจัย

1. ในกลุ่มนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1 ผู้วิจัยไม่ได้ศึกษาตัวแปรพื้นฐานความรู้เดิม (X_1) เนื่องจากนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1 จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายด้วยระบบที่แตกต่างกัน (มัธยมศึกษาปีที่ 5 หรือมัธยมศึกษาปีที่ 6) และผ่านการสอบคัดเลือกเข้าเรียนในคณะพยาบาลศาสตร์ด้วยวิธีการที่แตกต่างกัน (สอบรวม หรือสอบตรง) ซึ่งตัวแปรพื้นฐานความรู้เดิมอาจจะมีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1 และทำให้การวิจัยครั้งนี้ไม่สมบูรณ์ได้
2. การนำเอาแบบวัดรูปแบบการเรียนมาใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยไม่ได้ตรวจสอบความตรงตามทฤษฎี (Construct Validity) ซึ่งอาจมีผลให้การวิจัยครั้งนี้คลาดเคลื่อนได้

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ได้ทราบว่าตัวแปรใดบ้างที่มีความสำคัญในการทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาพยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
2. นำผลการวิจัยไปเสนอต่อคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เพื่อเป็นแนวทางหนึ่งที่สามารถนำไปใช้ในการพิจารณาปรับปรุงการบริหารงานและการจัดการเรียนการสอนของคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
3. เป็นแนวทางในการศึกษา วิจัยถึงตัวแปรอื่น ๆ ที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาพยาบาลต่อไป